

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 36/06-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. februára 2006 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., spol. s r. o., Ž., zastúpenej advokátom JUDr. I. M., Ž., ktorou namietala porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Veľký Krtíš v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cb 50/04, za účasti Okresného súdu Veľký Krtíš, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., spol. s r. o., odmieta pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. novembra 2005 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., spol. s r. o. (ďalej len „sťažovateľka“),

ktorou namietala porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Veľký Krtíš (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cb 50/04.

Zo sťažnosti vyplýva, že 17. júna 2004 začalo pred okresným súdom konanie o „Návrhu na vydanie platobného rozkazu“, v ktorom je sťažovateľka v procesnom postavení navrhovateľky. Sťažovateľka v sťažnosti opísala ďalší priebeh konania takto:

„Žalobným návrhom zo dňa 16. 06. 2004 sa navrhovateľ domáhal na vecne a miestne príslušnom súde vydania platobného rozkazu o zaplatenie žalovanej sumy.

Odporca vydal dňa 09. 07. 2004 vo veci platobný rozkaz, sp. zn.: 3 Rob 127/2004, proti ktorému podal odporca odpor. (...)

Postup sťažovateľa možno hodnotiť ako aktívny. Bez zbytočného odkladu reagoval na výzvy konajúceho súdu. Za účelom ochrany svojich práv využil aj všetky účinné prostriedky nápravy, ktoré mu zákon poskytuje. Sťažnosťou zo dňa 29. 09. 2005 adresovanou predsedovi konajúceho súdu namietal nečinnosť prvostupňového súdu. (...)

Pokiaľ sa jedná o právnu a faktickú zložitost' prejednávanej veci, táto sa skúma so zreteľom na povahu veci, o čo v nej účastníkom ide. Predmetom konania je nárok sťažovateľa na zaplatenie kúpnej ceny. Vzhľadom na existenciu právnej úpravy na dané právne vzťahy nemožno vec hodnotiť ako právne zložitú. Rovnako v posudzovanom prípade sa nejedná ani o faktickú zložitost' veci. Žalovaný účastník konania totiž nerozporuje ani dodanie tovaru, resp. nenamieta jeho vady. (...)

Je pravdou, že odporca v priebehu súdneho konania uskutočnil viacero procesných úkonov, ktoré však nevedli k odstráneniu právnej neistoty v konaní. Odporca teda uskutočňoval neefektívne úkony, ktoré prispeli k prieťahom v konaní. (...)

Sťažovateľ je podnikateľom a absencia právnej istoty v prejednávanej veci znamená pre neho citelné následky. Uvedená právna neistota sťažovateľa je zvýraznená jeho nemalými výdajmi v súvislosti s uplatnením práva (súdny poplatok, trovy právneho

zastúpenia), samotnou povahou a hodnotou predmetu konania a pretrvávajúcimi priet'ahmi v konaní. (...)“

Sťažovateľka sa domáhala, aby ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cb 50/04 bolo porušené jej označené základné právo konať v tejto veci bez zbytočných priet'ahov a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, priznal jej primerané finančné zadost'učinenie v sume 50 000 Sk a úhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľov a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietala, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil

žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Ústavný súd sa osobitne zamerlal na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľky, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd podľa ustálenej praxe odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

Predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľky na ochranu pred postupom okresného súdu, ktorým boli podľa jej názoru spôsobené zbytočné prietahy a bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote.

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou, jej prílohami a vyžiadaným súvisiacim spisom okresného súdu dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľky je zjavne neopodstatnená.

Právny názor ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti vychádza z analýzy doterajšieho priebehu konania pred okresným súdom, ktoré, ako už bolo uvedené, začalo 17. júna 2004 dorúčením návrhu na vydanie platobného rozkazu.

Ďalší priebeh konania bol nasledovný:

- 17. júna 2004 okresný súd vyzval sťažovateľku, aby v lehote 8 dní zaplatila súdny poplatok za podaný návrh a súčasne vyzval právneho zástupcu sťažovateľky na predloženie výpisu z obchodného registra,

- 6. júla 2004 bol okresnému súdu predložený výpis z obchodného registra týkajúci sa sťažovateľky a bol zaplatený aj súdny poplatok za návrh,
- platobným rozkazom z 9. júla 2004 okresný súd zaviazal odporcu na zaplatenie žalovanej istiny s príslušenstvom,
- po vrátení nedoručenej zásielky s platobným rozkazom 5. augusta 2004 požiadal okresný súd o jej doručenie príslušný orgán Policajného zboru, ktorý platobný rozkaz doručil odporcovi 16. augusta 2004,
- 2. septembra 2004 bol okresnému súdu doručený odpor proti platobnému rozkazu, pričom okresný súd následne 3. septembra 2004 previedol vec do registra „Cb“ a uznesením z 2. septembra 2004 vyzval odporcu na zaplatenie súdneho poplatku za podaný odpor proti platobnému rozkazu,
- 7. septembra 2004 okresný súd vyzval sťažovateľku aj odporcu na predloženie požadovaných dokumentov,
- 3. novembra 2004 okresný súd nariadil pojednávanie na 23. november 2004,
- pojednávanie uskutočnené 23. novembra 2004 okresný súd odročil na 14. december 2004 s tým, že predvolanie odporcovi bude doručované prostredníctvom príslušného orgánu Policajného zboru,
- pojednávanie uskutočnené 14. decembra 2004 okresný súd odročil na 25. január 2005 opätovne z dôvodu nedoručenej zásielky odporcovi,
- pojednávanie uskutočnené 25. januára 2005 za účasti oboch účastníkov okresný súd odročil na neurčito z dôvodu odporcom namietnutej zaujatosti konajúceho sudcu,
- po zaplatení súdneho poplatku odporcom bol spis 24. marca 2005 predložený Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o námietke zaujatosti vznesenej odporcom,
- uznesením krajského súdu č. k. 41 Ncb 3/05-69 zo 4. apríla 2005 bolo rozhodnuté, že konajúci sudca okresného súdu nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vo veci,
- 26. mája 2005 odporca telefonicky pred pojednávaním ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní, ktoré sa na základe rozhodnutia okresného súdu uskutočnilo v neprítomnosti odporcu a bolo odročené na 21. jún 2005,

- pojednávanie uskutočnené 21. júna 2005 bolo okresným súdom odročené na 26. júl 2005 z dôvodu neúčasti sporových strán, pričom sťažovateľka svoju neúčasť na pojednávaní vopred ospravedlnila a u odporcu nebolo vykázané doručenie predvolania,

- pojednávanie uskutočnené 26. júla 2005 okresný súd z dôvodu neúčasti sporových strán odročil na 25. august 2005, pričom sťažovateľka svoju neúčasť ospravedlnila. Vzhľadom na to, že odporca sa na pojednávaní nezúčastnil napriek tomu, že doručenie predvolania u neho bolo vykázané, rozhodol okresný súd o predvedení odporcu na ďalšie pojednávanie prostredníctvom príslušného orgánu Policajného zboru,

- pojednávanie uskutočnené 25. augusta 2005, na ktorom sa nezúčastnili sťažovateľka ani jej právny zástupca, ktorí neúčasť na pojednávaní ospravedlnili, okresný súd odročil na 27. september 2005 za účelom vypočutia svedkov, ktorých odporca označil vo svojej výpovedi. Odporca bol na pojednávanie 25. augusta 2005 predvedený príslušným orgánom Policajného zboru,

- pojednávanie uskutočnené 27. septembra 2005 za účasti oboch sporových strán bolo okresným súdom odročené na neurčito za účelom vypočutia svedkov dožiadaným súdom,

- predmetný spis bol dožiadanému súdu doručený 16. novembra 2005 za účelom vypočutia svedkov,

- okresný súd 21. decembra 2005 urgoval vybavenie dožiadania na dožiadanom súde,

- dožiadaný súd realizoval výsluchy svedkov 18. januára 2006 a 25. januára 2006 a 26. januára 2006 bol daný pokyn kancelárii na vrátenie spisu okresnému súdu.

Ústavný súd z obsahu spisu a sťažnosti zistil, že celková doba trvania napadnutého konania predstavuje od jeho začatia (17. jún 2004) až do doručenia sťažnosti ústavnému súdu (28. november 2005) 1 rok a 5 mesiacov.

Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných

prieťahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05). V súlade s uvedenou judikatúrou vyhodnotil ústavný súd napadnuté konanie vo vzťahu k namietaným zbytočným prieťahom.

Ústavný súd sa nestotožnil s tvrdením uvedeným v sťažnosti, podľa ktorého okresný súd „... uskutočňoval neefektívne úkony, ktoré prispeli k prieťahom v konaní“. Podľa názoru ústavného súdu okresný súd v konaní postupoval tak, aby nevznikali neadekvátne časové intervaly medzi jednotlivými úkonmi, a snahu o vyhýbanie sa účasti na pojednávaniach zo strany odporcu eliminoval tým, že mu doručoval zásielky prostredníctvom príslušného orgánu Policajného zboru, v prípade prevzatia predvolaní na pojednávania pojednával bez jeho účasti a v jednom prípade dal odporcu na pojednávanie predviesť. Okresný súd v záujme zabezpečenia plynulosti konania viacnásobne písomne urgoval dožiadaný súd, aby promptne realizoval výsluchy predvolaných svedkov.

Ústavný súd v súvislosti s hodnotením efektívnosti postupu okresného súdu pripúšťa, že v napadnutom konaní sa vyskytli ojedinelé prieťahy, avšak v súlade so svojou predchádzajúcou judikatúrou dospel k záveru, že „... nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (napr. II. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Vychádzajúc z doterajšej stabilnej judikatúry ústavného súdu je potrebné poukázať na to, že v prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

V súvislosti s uvedeným ústavný súd upriamuje pozornosť aj na svoje ďalšie rozhodnutia, v ktorých opakovane vyslovil, že „Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (I. ÚS 42/01,

III. ÚS 91/04). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

Z týchto dôvodov ústavný súd nepovažoval ani postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cb 50/04 za taký, ktorý by signalizoval možnosť kvalifikovať ho po prijatí sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie ako porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na to ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti, ktorý nie je možné odstrániť, ústavný súd sa ďalšími návrhmi uvedenými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. februára 2006